

Yetsi nu sisi'a tte ben Pedruha

1 ¹Neti Pedro ankaa apóstol ge Jesucristuha. Ridhelhaa yetsi-ni gele, lebi'i ka benne biriale nna chi se'ele lhe'e ka yiesi dittu-na; delába se'ele itúba daka Ponto lhe daka Galacia lhe daka Capadocia lhe daka Asia lhe daka Bitinia lhe. ²Lebi'i ttuha-li chi ga'anani Xxudiri'i do yebáha gaxie le lhe chi bekwebie le kini akale gebie. Bixúnie Espíritu geeha kini ulesie le ki udole tisa gebie lhe anágaba kini eyarile len reni ge Jesucristuha. Lake edá leke aka lenke le lhe use'eruke le xen su lasi lhe.

Ri'i uxxen leri'i deki godilába Tata Do Yebáha ri'i

³Xxeniba ra le Tata Do Yebáha Xxudi Jesucristu benne anke Xxanari'iha! Kumu de ratua xxatta lebie ri'i, de nuha nna beyonie ri'i benne kubi tti belhidha benbie Jesucristuha lo elhuttiha. Aníha benie kini ri'i gwalíga uxxen leri'i deki ⁴gwadíri'i nu abittu tse'e loo lhe abittu ankana tsiga lhe abittu ratti ikini lhe. Nuní chi tua tse gele yebáha kini dhile. ⁵Lebi'i de chi ria lele ge Tata Do Yebáha, de nuha nna len nu ra tsitsi leeha, len nuha ruyú tsitsie le kini odilábie le attiba chi ga'anie aka ganna chi bisia sá daluxaha.

⁶De nuha nna gwaludú itta lele, meskila nnanna laka se'ele yiesi lo yu-ni, ixeba elha disa teeki satele ttu satti. ⁷Kumu ttiba ttu oru, meskiba ankana nu rise'e loo, teeki tte nuha lo giha kini ula'a ganna gwalí ankana taga'a oru, aníha-gaba nuná lebi'i, de elha disa ruyúleha, len nuha ula'a ganna gwa ria tsitsi lele ge Tata Do Yebáha. De nuha nna lebi'i dakarula de chi ria lele gebie attichula ttu oru. Laxkala ganna chi esia Jesucristuha, la'ania dhi lidhakale lhe inná xxeni lele lhe ebana lele ge nu ankale lhe. ⁸Benneha, meskiba abittu chi

bilenlee, ttaka nna gwa rakabinle gebie lhe anágaba nnanna meskiba abittu rilenlee nna gwa riaba lele gebie. De nuha nna tee ttu elha gwedeaka lasi xeni gele, ttu elha gwedeaka lasi nu labí yule kixxi'ale gasina ankana. ⁹Tee elha gwedeaka lasi gele kumu chi diale e'eyule kini dhile nu ruxxen lele geniha, delába ruxxen lele deki gwalíba odilá Tata Do Yebáha le.

¹⁰Ka profeta use'e itú nu reha, tsitsiba benke kini bebea ni'ake kini yuke gasina edá le Tata Do Yebáha odilábie le, nianna tti ugwekike utixxi'ake ge nu chi bebea ni'akeha.

¹¹Bebea ni'ake kumu de raka leke unake bí aka lhe nuka aka nu ra Espíritu ge Cristuha, delába Espíritu do lhe'e lastokeha. Espírituha chila utixxi'e bipaxa elha disa sate Cristuha lhe anágaba utixxi'agabe bí nu tse aka iki de chi gwate benneha aníha. ¹²Utixxi'anie ke deki iyába nu sate Cristuha lhe iyába nu tse aka iki de chi gwate benneha aníha, nuha labí akana tti sa se'eke anka benke, sinuki len lebi'ila ixú nu unnekeha. Ka benne rekike rigixxi'ake ka tisa ge Cristuha nnanna, ka benneha nuha chi utixxi'akanie le nu ra ka profetaha. Espíritu daa yebáha, labie benie kini utixxi'a ka benneha nu ra ka profetaha. ¿Laaba ganna axtala ka anjeli ge Tata Do Yebáha raka leke ilákanie nu si akaha?

Latsiru uinle de chi ankale ge Tata Do Yebáha

¹³De nuha nna gwalulaba tse lele lhe abittu bitti uinle lhe. Anágaba lhe, tsa gwaluxxen lele deki gwadíbale nu tse redá le Tata Do Yebáha utebie gele ganna chi besia Jesucristuha attu libe. ¹⁴Gwaluni atti galába ruin ttu xi'ini rudona tisa ge xxudiniha, abitturu uinle luesi nu satsa rulaba lele ttuha atti labí chi yule ge Tata Do Yebáha. ¹⁵Lebi'i gwaltse'ela gwaluin latsiru, abittu bi nu satsa uinle, ttiba Tata Do Yebaa benne uxie leha. Benneha anke benne abittu nu satsa runie. ¹⁶Kumu lo ka yetsi geeha ree: “Latsiru gwaluni, abittu bi nu satsa uinle, kumu neti ankaa benne abittu nu satsa runia.”^a

¹⁷Tata Do Yebáha ttúba ruin benneha len iyábari'i. Ruinbe elhuxtisi geri'i kua nu ruinba ttu tturi'i. Laxkala ganna lebi'i rale Tata Do Yebáha anke Tata gele, laka se'ele yiesi lo yu-ni gatta elha rasi gele lenbie ganna xa. ¹⁸Lebi'i gwa yúbale, labie

^a 1:16 Levítico 11:44-45; 19:2

nuha bebeabie le lo nu abittu dika ixú ruinle ttuha, delába nu abittu dika ixú bedaxxule ge ka xxudileha. Labí len oru lhe labí len plata nu rise'e loo yiesi lo yu-ni, labí len nuha uxa gele kini bebea Tata Do Yebáha le lo nu abittu dika ixú ruinleha, ¹⁹sinuki len reni ge Cristuha-la uxa gele kini bodilaa Tata Do Yebáha le. Nu gwate Cristuha lo ya kurusiha nuha nu daka. Benneha uke attiba ttu neru to nu rutekana úna lo bekú ge Tata Do Yebáha. Neru toha labí tsiga ankana lhe labí bixa ankinna lhe. Aníha-ba nuha uka Cristuha tti uttie utixe geri'i. ²⁰Benneha, attili lani kwe yiesi lo yu-ni, chila ga'anani Tata Do Yebáha bie kini odilábie le, ttaka nnanna lhe'e ka sá se'eri'i-niliba chi bisiabie kini lebi'i saría tsena le. ²¹De Cristuha nna lebi'i chi ria lele Tata Do Yebáha. Benneha nuha bechidha Tata Do Yebáha lo elhuttiha lhe anágaba bengabe kini inná xxeni le Cristuha, kini anáchu lebi'i uxxen lele ge Tata Do Yebáha lhe tse'ele kwedale nu chi rabie unie.

²²Lebi'i, de rudole tisa ge nu ra ka tisa ka nu anka gwalí, de nuha nna chi bochari Espíritu ge Tata Do Yebáha le. Aníha kini gwalíga isinle akinle ge adí ka betsi to gele. De nuha nna itú iki itú lele akin ge luesile. ²³Nnanna chi beyakale benne kubi, attiba ttu nu beyali attu libe, aníha-ba chi ankale. Labí beyalile lhe'e ka tata nan gele, delába ka benne ankake ge yiesi lo yu-ni lhe ankake ka benne rattibake lhe, sinuki lebi'i beyalile attu libe de chi ria lele ka tisa ge Tata Do Yebáha. De nuha nna chi beyakale benne kubi, kumu ka tisa geeha ankake bani lhe ruchíake ttu dia lii lhe. ²⁴Kumu:

Iyába ka benne se'e yiesi lo yu-ni ankabake attiba ttu
ixxi,
nu ra xxeni lekeha ankabana attiba ttu iyya to daa
lhe'exxi.

Ixxiha ribisibana nna iyya toha nna rigudhibana,
²⁵ttaka ka tisa ge Tata Xisiha ttu dia liiba ruchía ka
benneha.^b

Ka benneha nuha ka tisa tse utixxi'entu le.

2 ¹De nuha nna lebi'i chinka gwalikua iyá nu satsa ruinle
lhe iyá gwen lasi rinnele lhe. Anágaba chinka gwalikua
iyá nu delo tisaba ruinle deki ankale benne tse lhe anágaba

^b 1:24-25 Isaías 40:6-9

gwalikuagaba nu risin luesile lhe iyá nu rinne ge luesile lhe.
²Gwaluni attiba runi ttu nuto si uli. Nutoha raka leni gasina xisi. Aníha-gaba lebi'i gwaludo lele ka tisa ge Tata Do Yebáha. Ka tisaha nuha ankake taga'a. Ka benneha uinke kini lebi'i tsiale tse'e tsitsirule lo neda ge Tata Do Yebáha, kini aníha nna ulhuxa loe odilábie le, ³kumu lebi'i chiba ute denle deki Cristu benne anke Xxanari'iha, benneha anke benne tse.

Lebi'i chi ankale ka benne chi bekwe Tata Do Yebáha

⁴Gwalibiga kwe'e Cristu benne anke attiba ttu íyya bani. Benneha nuha ulu'u ni'a ka benne, ttaka len Tata Do Yebáha anke benne daka xxatta lhe bekwegabe bie lhe. ⁵Anágaba lebi'i ankagabale ttiba ka íyya, diale rikuale rakale attiba ttu yotu ata dho Espíritu ge Tata Do Yebáha lhe anágaba ankagabale attiba ttu bixxudi chi ulesie kini utele úna nu dika tsu'u le Tata Do Yebáha, delába uinle nu dika tsu'u lebie de chi ria lele Jesucristuha. ⁶Ge Cristuha nuha rinne Tata Do Yebáha lo ka yetsi geeha, tti rabie:

Neti udoa ttu íyya lhe'esi Sión-ni
 nu ugwena xilatti yo'oha.

Benne anke íyyaha, benneha nuha chi bekwea lhe
 anke ttu íyya daka xxatta lhe.

Benne uxxen lebie ge benneha, labí ettunie gebie.^c

⁷Lebi'i ka benne chi ria lele Tata Do Yebáha, len lebi'i benne anke íyyaha benneha tee lidhake, ttaka len ka nu abittu ria lekanie, len ka nuha nna reyakabe nu rigu'u ni'akani, attiba ra lo ka yetsi ge Tata Do Yebáha ata dia ra:

Íyya ulu'u ni'a ka nu rukuakana yo'oha,
 nuha-la bisinna ukana íyya nu begwena xilatti yo'oha.^d

⁸Lhe anágaba:

Ankagabana ttu íyya richeku ka benne ikini nna
 ribixxike.^e

Richekuke ikini de labí bedoke tisa ge nu ra Tata Do Yebáha, kumu aníha-ba chi ga'ana sateke.

⁹Ttaka lebi'i ankale ka nu chi bekwe Tata Do Yebáha lhe ankagabale bixxudi gebie de rinnabie le. Lebi'i nuná chi ulesie

^c 2:6 Isaías 28:16

^d 2:7 Salmo 118:22

^e 2:8 Isaías 8:14-15

le kini akale gebie kini anáchu kixxi'ale ge nu rebaninri'i runie. Labie uxie le kini beriale lhe'e chulhaha nna beta'ale lhe'e xiani geeha, delába xiani nu rapi edha linníha. ¹⁰Lebi'i itú ttuha labí chi ankale ge Tata Do Yebáha, ttaka nnanna chi ankale gebie. Itú ttuha labí gwatua lebie le, ttaka nnanna chi ratua lebie le.

Lebi'i uinle tti raka le Tata Do Yebáha

¹¹Betsi to kia, ttiba ttu benne dittu lhe ttiba ttu benne yu'ua neda, aníha-ba ankarí'i yiesi lo yu-ni. De nuha nna rinnabaa len lebi'i abittu uinle nu satsa retaba lele uinle, kumu nu satsa-na runnittiba nuná ri'i. ¹²Latsiru gwaluni lagwi ge ka nu abittu chi ankabiakinna Tata Do Yebáha, kini meskiba rinnekana gele rákana deki ankale nu ruin satsa, nna tti ilákinna deki tseba ruinle, la'ania nna innákana deki xxeniba ra le Tata Do Yebáha ganna chi isia sá unie elhuxtisi ge ka benne.

¹³Lebi'i de abittu itua bala'ana ge Tata Xisiha, de nuha nna gwaludo tisa ge iyá ka nu rinnabia se'e yiesi lo yu-ni, sila nu rinnabia xeniha kumu de ankana nu ra xxeni leni ¹⁴o sila ka nu rinnabia gwexxaru kumu de rose'e nu rinnabia xeniha kana kini ugwekana ka nu ruin satsa-na elha disa. Anágaba nna ugwegabakana lidhaka ka benne ruin latsiru. ¹⁵Kumu Tata Do Yebáha raka lebie uinle latsiru. Aníha kini udheale ro'o ka nu akaa elha rieni ikikani kini abitturu innékana gele.

¹⁶Gwaluni atti galába benne chi bese'e lhaa, deba nna abittu akinle de chi bese'e lhaale nna uinbale nu satsa rakaba lele, sinuki gwaluinla atti galába benne rixúe lo sina ge Tata Do Yebáha. ¹⁷Gwaltsia lele iyá ka benne lhe akinle ge ka betsi to geri'i lhe, anágaba gattagaba elha rasi gele len Tata Do Yebáha lhe gwaltsia lele nu rinnabia xxeni do Roma-ni lhe.

¹⁸Lebi'i ka benne to'ole lo sina, latsiru gwaludo tisa ge ka xxanale-na, gwaltsia lele kana. Abittu suna ka nu re tse lekinnaba o ka nu re besi lekinnaba tsia lele, sinuki gwaltsiagaba lele ka nu re satsa lekinnaba lhe, ¹⁹kumu tserula anka ganna ttixka ttu benne, de rudobie tisa ge Tata Do Yebáha nna gwa ruchíabie lo elha disa ruyúbie, meskiba abittu bixa nu satsa runie. ²⁰Kumu ganna ttixka lebi'i ridí gele de rutsetsile, meskiba gwa ruchíale lo elha disa rateleha,

labí ixú nuha kumu ralhabale dhile elha disaha. Ttaka ganna gwa ruchíabale lo nu rateleha de ruin tsele, la'ania nna nuha gwa ru'u le Tata Do Yebáha. ²¹Kumu dela nuha uxie le lo neda geeha, kumu anágaba Cristuha, de lebi'i nna gwatebie biyúe elha disa. Nu gwate benneha ixúna kini ulannile nna anágaba lebi'i uchíagabale lo nu rateleha. ²²Benneha labí nu satsa benie lhe labí gwen lasi unnebie lhe. ²³Atti belisa xxattakaneha, labie labí bekabi satse gekani lhe atti rudhaka xiikaneha, labí benie edú dise lokani, sinuki bedha'anlee nu rudhakakaneha lasi ná Tata Do Yebaa benne runie elhuxtisi attiba ankaba geniha. ²⁴Kwinaba Cristuha bedelha kwe'ebie yua ge ka tulha geri'iha tti uttie lo ya kurusiha kini ri'i attisidiba chiba uttiri'i, lanúruri'i se'e kini uinri'i tulha. Aníha kini tse'eri'i uinri'i nu dika ixú, kumu de ka gwe uka latieha, de nuha nna lebi'i chi bese'e tsele arlo Tata Do Yebáha. ²⁵Kumu lebi'i ttuha, attiba ttu neru biganna ukale, ttaka nnanna chi beyekile len Cristuha. Benneha ruyúbie le attiba ttu nu ruyú ka neru to.

Lebi'i ka nu se'e latselale, latsiru gwaltse'e len luesile

3 ¹Lebi'i ka nuila, gwaludo tisa ge ka nubiyú gele-na kini ganna se'e ka nubiyú gele ka nu abittu chi ria lekani ka tisa ge Tata Do Yebáha, ganna rudole tisa gekani, la'ania nna labí raka doelha kixxi'enle kana, ukare'aba ilákinna elha ruin gele nna chi tsia lekani ²tti ilákinna deki gwa riaba lele kana lhe gwa ruinbale latsiru lhe. ³Abittu akinle de ese'e tse xxattabale, delába bittu akinle de eyoin tse xxatta ikile lhe de ku'u nále lhe ku'u yienle ka oru o lhe de ukule ka xalho ka nu daka xxatta lhe, abittu akinle de uinle aníha nna dakarule arlo Tata Do Yebáha. ⁴¡Ko'o! Sinuki lhi'u lhe'e lastolale nuná uinle kini akale benne tse lhe benne re besi lele lhe, kumu nunonna abittu rise'e loo lhe nunonna nu dakaru arlo Tata Do Yebáha lhe. ⁵Kumu ka benne nuila use'e itú ttuha, ka benne ukake ge Tata Do Yebáha, ka benneha aní benke. Ge benneha-ba bexxen leke nna gwa bedobake tisa ge ka nubiyú gekeha ⁶ttiba ben Sara-ni bedoe tisa ge Abraham-ni, axtala ree benneha: “Tata xisi to kia.” Anágaba lebi'i gwasingabale akale xi'iniunná Sara-ni, ganna uinle latsiru lhe abittu bi ge gasinle lhe.

⁷Anágaba lebi'i ka nubiyú, latsiru gwaluyú ka nuila gele-na. Lebi'i gwa yúbale lakana labí tte tsitsi ankakana. Gwalugwe lidhakakani atti galába ka benne chi selake len lebi'i kumu de turo'oba dhile elha nabani redá le Tata Do Yebáha rutebie len iyári'i. Aníha kini lebi'i atti innabale len Tata Do Yebáha, labie nna gudoba nage gele.

Latsiru uinle meskila uyúle elha disa

⁸Nnanna nna latsiru gwaltse'e, turo'o gwaludú lele lhe turo'o uchacha iki ge luesile lhe. Anágaba lhe akin ge luesile attiba rakinle ge ttu betsi to gele lhe akale benne ratua lasi lhe abittu uinle ttaba lhe. ⁹Ganna nuxa udhakana le ttu bixa, abittu aníha-gaba udhakale na lhe ganna nuxa usia leni le, abittu aníha-gaba ekabile geni. Nu uinlale, gwalinnabala len Tata Do Yebáha kini aka lenie na, kumu labie uxie le kini aka lenie le. ¹⁰Kumu:

Ttu nu gwalíga ru'u leni dhona yiesi lo yu-ni
 lhe raka leni saría tsena na,
 teeki udá sii lhusani abittu inne satsana
 lhe abittu uin leni lhe.

¹¹Anágaba nna udhangabana nu satsa ruinnaha nna uinna latsiru

lhe uinna doelha dho tsena len adí ka benne lhe.

¹²Kumu Tata Xisiha gwa ruyúbe ka benne ruin tse
 lhe gwa rudoba nage ge ka tisa rilhapike lenie lhe,
 ttaka ka nu ruin satsa-na, labie gwa redúbe lo ka nuná.^f

¹³Laxkala lebi'i, lanú dhana bixa udhakana le ganna gwa ruinbale doelha ruinle latsiru. ¹⁴Ttaka ganna ratele ttu bixa de ruinle latsiru, karubárule kumu adírula tse anka gele. De nuha nna abittu gasinle lhe abittu udúna le lhe. ¹⁵Nu uinlale, itú iki itú lele gwalinná: “Xxeniba ra le Cristu benne anke Xxanari'iha” lhe anágaba satía gwaltse'e tsitsi kini ekabile ge iyá ka benne innaba tisake le ge nu ruxxen lele ge Cristuha. ¹⁶Deba nna latsiru innele lhe anágaba len tisa besiba ekabile gekani. Latsiru gwaluni kini abittu tsaya lole kini anáchu nna ka nu rinnekana geleha, ettukinna tti ilákinna tseba ruinle de chi babale len Cristuha.

¹⁷Kumu ganna Tata Do Yebáha aka lebie uyúle elha disa, la'ania nna adírula lhe'e nuha ganna uyúle elha disa de ruinle latsiru, a laa kila satele de ruinle nu anka satsa. ¹⁸Kumu anágaba gwate Cristuha. Benneha suna ttu lidúba uttie utixe ge ka tulha geri'i. Labie nuha anke nu ruin tse nna uttie utixe ge ka nu ruin satsa. Aníha benie kini echebie ri'i kwe'e Tata Do Yebáha. Uttie len bela latieha nna atti beyaka banieha nna espírituba beyake. ¹⁹Tti anke espírituha nna ugíabie gwattixxi'anie ka espíritu yaya lisiyyaha, ²⁰delába ka espíritu labí bedokana tisa ttuha tti udo Noé-ni, tti bisá inda yiesi lo yu-niha. La'ania labí besáni Tata Do Yebáha gwa uledabe kana laka ruin Noé-ni barcuha. Ttaka ttu chuparuba ka benne uláke abittu uttike, delába xxunurubake uláke lo inda bisá yiesi lo yu-niha. ²¹Nu ben inda bisá yiesi lo yu-niha raxxína na len nu runi inda radiri'i nnanna; indaha rodilána ri'i de beyaka ben Jesucristuha lo elhuttiha. Tti radiri'i inda, labí nu tsiga anka latiri'i nuha rocharina, sinuki rixúlana ki rinnabari'i len Tata Do Yebáha kini ocharie lhe'e lastori'i. ²²Benneha beyapie yebáha nna doe daka ná ben ge Tata Do Yebáha rinnabie, nna ka anjeli geeha lhe adíru ka espíritu rapakana lo neda kini innabiakana lhe anágaba ka nu ra tsitsi lekani lhe, iyábakana gwa rudobakana tisa gebie.

Lebi'i gwaltse'e gwaluni tti raka le Tata Do Yebáha uinle

4 ¹Laxkala attiba gwate Cristuha len bela latieha biyúe elha disa tti uxí gebie, anágaba lebi'i, gwaludogaba ikile deki aníha-gaba satele, kumu ttibanka ttu benne chi gwatebie biyúbie ttu bixa elha disa, benneha chiba bedhane abitturu runie tulha, ²kini nnanna laka sa dhorue aka banie yiesi lo yu-ni, abitturu dhoe unie nu satsa retaba lebie runie, sinuki uinlee nu ru'u le Tata Do Yebáha. ³Anágaba lebi'i, ukare'aba nu chi benle ttuha, delába benbale attiba ruin ka nu abittu ria lekani ge Tata Do Yebáha. Utebiabale benle nu ukaba lele lhe bixaba nu satsa betá lele benle lhe. Anágaba nna ukagabale nu dusi lhe ttixka ritupale ttu gaxa, ritebiabale role lhe ri'iyale lhe. Anágaba bedúgaba xibile arlo ka nu labí gwalí anakana diosi, ka nu tuttíru labí raka uyú Tata Do Yebáha kana. ⁴Nnanna ka nu abittu ria lekani Tata Do Yebáha rulanni ya'abakana tti rilákinna labíru tulapa riale kana ki

uinle nu satsa ritebiakana ruinkana. De nuha nna risa'akinna rinnekana gele. ⁵Ttaka ka nuná teeki otso dúkana nu ruinkana arlo Tata Do Yebáha. Benneha chi do tsebie kini unie elhuxtisi ge ka nu chi uttiha lhe unie elhuxtisi ge ka nu sa se'e bani lhe. ⁶De nuha-la nna ka nu yattiha biyienbakinna ka tisa ge Cristuha, kumu meskiba chi uttikana len bela latikaniha, delába uttibakana attiba rattiba iyába ka benne, ttaka len espíritu gekaniha nna gwaka benbakana arlo Tata Do Yebáha.

⁷Chiba dabiga lhuxa iyá tte nu se'e yiesi lo yu-ni. De nuha nna abittu bitti uinle, gwaludola lele gwalilhapi tisa len Tata Do Yebáha. ⁸Nu rakarula doelha itú iki itú lele akin ge luesile, kumu ganna ttixka ri'i rakin ge luesiri'i, la'ania nna ixeba tulha ridíri'i elha xen lasi geni ganna ttixka. ⁹Itú iki itú lele gwaligaxi luesile lhe'e lisile, abittu usuna lisile. ¹⁰Kua ttu ttule ixuinle elha tse rutebie gele kini ute nále len adíru ka benne kumu Tata Do Yebáha ixé looba elha tse redá lebie rutebie geri'i. Ganna aníha uinle, la'ania nna gwa rixú tsebinle nu betebie gele. ¹¹Ganna nuxa ttúle betebie elha tse gele kini kixxi'ale ka tisa geeha, gwalinneba ka tisa ka nu rutebe len lebi'i nna ganna nuxa ttúle edá lele ute nále len adí ka benne, nu edá lele uinleha, gwaluin na len nu tsitsi ra le Tata Do Yebáha kini anáchu de Jesucristuha nna iyába nu uinleha, nuha uinna kini inná xxeni le Tata Do Yebáha. Benneha ra tsitsi lebie lhe rinnabie ttu dia lii lhe. Amén.

Lebi'i ruyúle elha disa de chi ria lele Cristuha

¹²Betsi to kia, tti ratele ruyúle ttu bixa elha disa kini ule'e ganna gwase'e tsitsile lo neda ge Tata Do Yebáha, tti ratele aníha abittu aka tenle akinle: “¿Beaka ratetu aní?” ¹³Lebi'i, gwaludúla itta lele de ratele attiba gwate Cristuha, kini anágaba edeaka tenle ganna chi ilenle dedábie lhe'e xiani geeha. ¹⁴Karubárule ganna rinnekana gele de ria lele gebie kumu Espíritu ge Tata Do Yebáha gwa duba benneha len lebi'i. Benneha xxeni ra lebie. [Gwalí galá ka nu rinnekana gele rigela ka nuná iki Espírituha, ttaka lebi'i nna ruinlale kini ra xxeni lebie.] ¹⁵Ttaka ganna ttixka ankale nu runi elhutti o ankale ubana o uinle satsa, anágaba ganna de ratsela gele ata labí dika utsela gele, la'ania nna meskiba ruyúle elha disa kumu ralhabale nuha. ¹⁶Ttaka ganna si nuxa ttúle ratele

de ria lele ge Cristuha, abittu ettuinle; gwalugwela Tata Do Yebáha ixkixaru de ria lele gebie. ¹⁷Kumu chiba bisia sá dhulo aka elhuxtisi geri'i, dhulona lenri'i ka benne chi ankari'i ge Tata Do Yebáha, nna ganna lade'axa dhulona lenri'i, ¿laaba ganna adírula sate ka nu rigu'u ni'akani ka tisa ge Tata Do Yebáha?

¹⁸Ki nu runi nu dika ixúha-la chiluka lhaa nuha lo elha disaha,
¿titalia sate nu abittu ria leniha lhe nu runi tulhaha
lhe?g

¹⁹Laxkala ganna Tata Do Yebaa benne benie leha, ganna benneha raka lebie uyúle elha disa, lasi nábie gwalodha'an elha nabani gele, lhe anágaba nna abittu udhanle a uinle latsiru, kumu benneha gwakaba lenie le; labí runnitti tisa gebie, gwa ruinbe nu chi rabie unie.

**Pedruha rulise ka benne chi ankake benneola lhe rulisagabe
ka nu kwiti lhe**

5 ¹Rulisa le ka benneola, lebi'i ka benne rise'ele arlo ka benne chi ria leke Cristuha. Neti attigaba lebi'i, ankgabaa nu ridúa arlo ka benne chi ria leke benneha lhe biyúgaba loa nu gwatebie lo ya kurusiha, lhe anágaba ganna chi besieha, iselagabaa edí baaya nu xxeni ra leeha. ²Rinnabaa len lebi'i, uinle attiba runi ttu nu reki lo ka neru to. Aníha-ba uyú tsitsile ka benne chi bodha'an Tata Do Yebáha lasi nále. Itú iki itú lele gwaluyú ke. Gwaluyú ke attiba raka le Tata Do Yebáha. Abittu uyúle ke de rido doelhabale, sinuki gwaluyúla ke kumu de redá lele ruyúle ke. Abittugaba uinle na de rulha lele dhile belhiu, sinuki gwaluinla na de ru'u lele uyúle ke. ³Ka benne ruyúle-na, abittu innabiale ke attiba rakaba lele, sinuki gwaluinla latsiru kini ilákanie elha ruin gele nna aníha-gaba uinke. ⁴Aníha kini lebi'i, ka benne ankale attiba ka nu reki lo ka neru to, tti esia benne anke Xxanari'iha, la'ania edí baale nu xxeni ra leeha de dhile ttu nu tse, delába nu abittu rise'e loona.

⁵Anágaba rulisagabaa le, lebi'i ka benne kwiti. Gwaludo tisa ge ka benneola-na lhe iyá ttele jeru ute ná len luesile, abittu uinle ttaba, kumu:

Tata Do Yebáha redúbe lo ka nu ruin ttaba-na,
ttaka ka nu abittu ruinkana ttaba, gwa rakaba lenie
kana.^h

⁶Laxkala gwalorexxa gaa lele arlo Tata Do Yebaa benne ra xxeni leeha, kini ganna chi bisia sá ga'ananieha, la'ania unie kini lebi'i ebana lele. ⁷Gwalodha'an iyá elhaxchacha iki gele lasi nábie, kumu benneha guyúbe le.

⁸Abittu bitti uinle lhe gwaltse'e ubeda lhe, kumu nu abittu raka uyúna leha, delába nu xxegwiha, nuha ruinbana attiba runi ttu beesi rekina ruttuxxuna rigilana nu gona. ⁹Tsitsi gwaledú loni lhe gwaluxxen tsitsi lele ge Tata Do Yebáha. Lebi'i gwa yúbale, luesi elha disa ratele-nagaba rate ka betsi to geri'i se'e itúba yiesi lo yu-ni. ¹⁰Ttaka iki de chi gwatele biyúle elha disa ttu satti, la'ania nna Tata Do Yebaa benne redá lebie rutebie iyá nu tse lenri'i, benneha unie kini lebi'i ese'e tsele lo neda gebie lhe ose'e tsitsie le lhe. Anágaba uingabe kini lebi'i ttu tsaba tse'ele lo neda geeha, abittu eyadi gaale. Lagabe nuha uxie le kini edí baale nu xxeni ra leeha, delába nu xxeni tee ttu dia liiha. Edí baale nuha de chi babale len Cristuha. ¹¹Benneha ra xxeni lebie lhe rinnabiagabe ttu dia lii lhe. Amén.

Pedruha rulhuxe rinnebie

¹²Betsi to geri'i Silvano-ni, benne-ni du tsitsie lo neda ge Tata Do Yebáha. Labie benie yetsi ridhelhaa-ni. Lo nuní rinnea ttu chupa rulisaa le lhe rigixxi'ania le deki meskiba bixa ratele, Tata Do Yebáha gwa redába lebie raka lenie le. De nuha nna gwaltse'e tsitsi. ¹³Ka benne ria leke Jesús-ni se'e Babilonia-ni, delába ka benne chi bekwe Tata Do Yebáha attigaba bekwebie lebi'i, ka benne-ni ridhelhake ttu padiuxi gele, lhe anágaba xi'inia Marcos-ni ridhelhagabe ttu padiuxi gele. ¹⁴Gwalugwe luesile ttu padiuxi lhe gwaligo ttu xxaga luesile lhe.

Anágaba xen su lasiba tse'e iyá ttele de babale len Jesucristuha.

---

^h 5:5 Proverbios 3:34